

СТАНОВИЩЕ

относно:

дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“

На тема: **„КОНЦЕПЦИЯ ЗА БИЗНЕС МОДЕЛ НА ТЕХНОЛОГИЧНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО В БЪЛГАРСКИТЕ МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ“**

Област на висше образование: **5. Технически науки**

Професионално направление: **5.13. Общо инженерство**

Докторска програма: **Организация и управление на производството (индустрия)**

Автор на дисертационния труд: **маг. Весела Борисова Дичева**

Автор на становището и член

на научното жури: **доц. д-р Светлана Лесидренска**

(съгласно Заповед на Ректора на ТУ – Варна № 431 от 16.09.2019г.)

1. Актуалност на разработения в дисертацията проблем.

Докторантката се е насочила към актуален, сложен и дисертабилен проблем, касаещ ефективното развитие на технологично базираните малки и средни предприятия в България – проблемът за избора на приложим за икономическите условия, в които те функционират бизнес модел. Изследването е фокусирано върху развитието на човешките ресурси, като ключов елемент на бизнес модела и решаващ фактор за повишаване ефективността на българските технологично ориентирани малки и средни предприятия.

Докторантката си поставя не лесната за изпълнение цел - да се разработи концепция за приложим бизнес модел на технологичното предприемачество в българските малки и средни предприятия и методика за неговото внедряване. Целта е успешно реализирана в дисертационния труд с решаването на следните изследователски задачи – обзор и критичен анализ на приложимите в световната фирмена практика бизнес модели на технологичното предприемачество, изследване на степента на приложимост на тези модели в българските технологично ориентирани МСП от предприемачески тип, апробиране на разработената концепция за бизнес модел на технологичното предприемачество в българско предприятие.

2. Основни приноси в дисертацията.

Приносните моменти в дисертационния труд на Весела Дичева се характеризират с доказване с нови средства на съществуващи страни в съществуващи научни проблеми и получаване на потвърдителни факти.

Характерът на приносните моменти се свежда до научно – приложни и приложни приноси, както следва:

Научно – приложни приноси:

1. Извършена е систематизация на приложимите в световната управленска практика бизнес модели на технологично предприемачество, в резултат на осъществен литературен обзор и критичен анализ.
2. Въз основа на резултатите от извършено емпирично проучване за приложението на бизнес моделите на технологично предприемачество в български малки и средни предприятия е изведена решаващата роля на развитието и усъвършенстването на човешките ресурси за техния успех.
3. Разработена е концепция на бизнес модел на технологично предприемачество за българските ТОППТ, базирана на модела на Остеруайлдер и надградена с добавен пети стълб, отчитащ развитието на човешките ресурси.
4. Разработена е методика за приложение на авторския бизнес модел на технологично предприемачество в български технологично ориентирани МСП от предприемачески тип.

Приложни приноси:

1. Апробиран е авторският бизнес модел в български ТОППТ, като резултатите отчитат следните позитивни ефекти от въведения пети стълб:
 - Увеличена производителност на труда на човешките ресурси;
 - Нараснала икономическа ефективност на български технологично ориентирани МСП от предприемачески тип;
 - Увеличен креативния потенциал и степен на адаптивност на човешките ресурси, като фактор за повишаване на конкурентоспособността на български технологично ориентирани МСП от предприемачески тип.

Приемам, че приносите са с особена значимост за българската управленска практика. Те са лично дело на докторантката.

Разработеният от докторантката автореферат отговаря на изискванията и отразява основните резултати от изследването в дисертационния труд и постигнатите научно – приложни и приложни приноси.

Към дисертационния труд са приложени 5 научни публикации по тематиката, предмет на изследването, от които 3 - в съавторство и 2 - самостоятелни. Две от публикациите са публикувани в международната база данни SCOPUS.

3. Критични бележки по представения труд.

Към дисертационния труд на докторант Весела Дичева бих отправила следните забележки:

- Допуснати са някои неточни и непрецизирани формулировки в текста и някои технически грешки;
- Не е достатъчно открит критичният анализ на докторантката в изложението на Глава Първа;

Препоръки:

- Препоръчвам на докторантката да продължи и задълбочи своите научни изследвания в областта на технологичното предприемачество.

4. Мотиви и заключение.

Давам положителна оценка на дисертационния труд „КОНЦЕПЦИЯ ЗА БИЗНЕС МОДЕЛ НА ТЕХНОЛОГИЧНОТО ПРЕДПРИЕМАЧЕСТВО В БЪЛГАРСКИТЕ МАЛКИ И СРЕДНИ ПРЕДПРИЯТИЯ“. Спазени са всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България и Правилника за прием и обучение на докторанти в ТУ - Варна за придобиване на образователната и научна степен “доктор”. Въз основа на общата ми оценка за дисертационния труд, приносите по дисертацията и тяхната значимост за обогатяване на съществуващите знания и практиката, предлагам на научното жури да присъди на маг. Весела Борисова Дичева образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление 5.13. Общо инженерство, по научна специалност „Организация и управление на производството (индустрия)“.

05.11.2019г.

Член на научното жури:

/доц.д-р Св. Лесидренска/